

Informatiepakket

Inhoud

- Brochure 'Een kind adopteren'
- Overzicht vergunninghouders en belangenverenigingen voor adoptieouders
- Mogelijkheden alleenaanvragers bij verschillende vergunninghouders
- Aanvraagformulier ter verkrijging van toestemming tot opneming ter adoptie van eenbuitenlands kind

fiom:

Een kind adopteren

Informatie over (interlandelijke) adoptie
en de adoptieprocedure

Inhoudsopgave

06	Inleiding
07	Adoptie
11	Regelgeving
13	De adoptieprocedure
15	Van het aanvragen tot het verkrijgen van een beginseltoestemming
23	Bemiddelingsfase
28	Formaliteiten als het kind in Nederland is
29	Uitstellen of stopzetten procedure
31	Meer informatie

Colofon

Dit is een publicatie van Fiom
www.fiom.nl

Redactie: Fiom Adoptievoorzieningen
Vormgeving: New Boxes
Foto's: iStock
Druk: Tweede druk (2023)

© 2023 Fiom
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd zonder schriftelijke toestemming van Fiom

Inleiding

Een kind adopteren is voor alle betrokkenen een ingrijpend proces. Een proces dat aan strikte wet- en regelgeving is gebonden. In deze brochure lees je meer over adoptie en de adoptieprocedure.

De nadruk in deze brochure ligt op dat wat je moet weten voordat je een aanvraag indient. Als je besluit om de procedure voort te zetten, ontvang je (digitaal) het procedureboek. Hierin wordt de volledige adoptieprocedure gedetailleerd beschreven.

Het opnemen van kinderen van familie

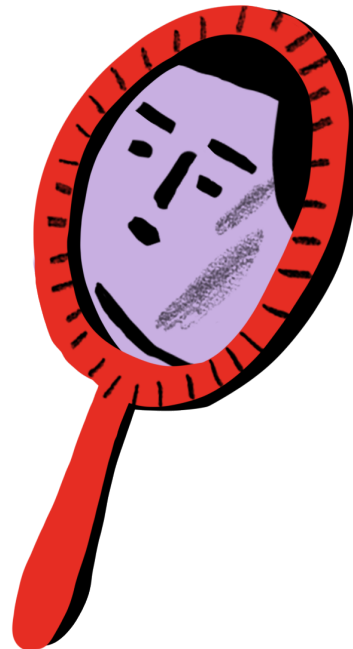
Als in deze brochure sprake is van adoptie, wordt daarmee bedoeld het adopteren van een voor de aspirant-adoptieouders onbekend kind. Als je het voornemen hebt een kind van een in het buitenland wonend familielid op te nemen, dan loopt de procedure via de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De IND is te bereiken op telefoonnummer 088 - 043 04 30 of via www.ind.nl.

Binnenlandse adoptie

Wil je een in Nederland geboren kind adopteren, dan volg je stap 1 t/m 5 van de adoptieprocedure. Meer informatie over adoptie van een in Nederland geboren kind staat op de website van de Raad voor de Kinderbescherming, www.kinderbescherming.nl.

Vragen of twijfels?

Heb je vragen of twijfels over jouw persoonlijke situatie en of het wel of niet zinvol is om een aanvraag te doen, neem dan contact op met Fiom Adoptievoorzieningen, tel. 030 - 233 03 40.

Adoptie

Wat is adoptie?

Adoptie is letterlijk het aannemen van een kind. Wie een kind adopteert, neemt de opvoeding en de dagelijkse zorg op zich van een kind dat geboren is uit andere ouders. Het belangrijkste kenmerk van adoptie is dat de familieband met de geboorteouders wordt verbroken. Een adoptiekind is dus na het door de rechter uitspreken van de adoptie het kind van zijn adoptieouders. Er ontstaat een nieuwe, wettelijk geldende familieband, met alle rechten en plichten die daarbij horen. Deze vorm van adoptie wordt sterke adoptie genoemd. Als naast de nieuwe familierechtelijke betrekkingen tussen het kind en de adoptieouder(s) ook de juridische band met de geboorteouders blijft bestaan, is er sprake van een zwakke adoptie. In Nederland kunnen zwakke adopties omgezet worden in sterke adopties.

In het 'Internationale Verdrag van de Rechten van het Kind' is vastgelegd dat ieder kind recht heeft om op te groeien in een gezin. Adoptie is een mogelijkheid om kinderen die niet bij hun geboorteouders op kunnen groeien, toch een gezin te bieden in plaats van een tehuis.

Binnenlandse en interlandelijke adoptie

Tegenwoordig komen de meeste adoptiekinderen uit het buitenland. Tot halverwege de jaren zeventig

waren het vooral kinderen van Nederlandse vrouwen die ter adoptie werden afgestaan. Daarna nam in Nederland het aantal ongewenste zwangerschappen af door de verbeterde seksuele voorlichting en de toename van het gebruik van voorbehoedsmiddelen. Adoptie uit het buitenland, interlandelijke adoptie, is opgekomen vanaf het begin van de jaren zestig van de vorige eeuw. In eerste instantie ging het om kinderen uit Europese landen. De eerste kinderen van buiten Europa kwamen uit Azië.

Waarom kiezen voor adoptie?

De keuze voor adoptie begint met een kinderwens. Voor de meeste (aspirant-) adoptieouders geldt dat zij die kinderwens niet via biologische weg kunnen vervullen. Onvruchtbaarheid is daarvan de belangrijkste oorzaak, maar ook het voorkomen van een ernstige erfelijke ziekte in de familie kan een reden zijn om af te zien van biologisch eigen kinderen. Ongeveer negentig procent van de mensen die een adoptieprocedure starten, is ongewenst kinderloos. Overigens kiest slechts tien procent van de mensen die ongewenst kinderloos zijn voor adoptie.

Circa negen procent van de aspirant-adoptieouders heeft al een biologisch eigen kind. Zij kiezen soms voor adoptie omdat een tweede of volgende zwangerschap te risicovol is

of omdat een zwangerschap uitblijft. Er zijn ook mensen die er bewust van afzien om zelf kinderen te krijgen. Zij kiezen puur uit idealistische motieven voor adoptie. Door te adopteren hopen zij een kind dat elders een moeilijke toekomst tegemoet gaat, een fijn thuis te bieden.

De kinderen om wie het gaat

Volgens het 'Internationale Verdrag van de Rechten van het Kind' heeft ieder kind, waar ook ter wereld, recht op een goede lichamelijke en geestelijke verzorging. Ieder kind heeft volgens deze verklaring ook recht op minimale materiële zorg, op ouders en op een liefdevolle omgeving om in op te groeien. Toch komt niet elk kind dat deze zorg en aandacht mist in aanmerking voor adoptie. Een belangrijke voorwaarde is, dat adoptie pas overwogen mag worden als een kind niet door naaste familieleden of een pleeg- of adoptiegezin in het eigen land kan worden opgevangen. Pas als er in eigen land geen plaatsingsmogelijkheden zijn, komt interlandelijke adoptie in aanmerking. Het land van herkomst moet toestemming geven voor de adoptie.

Redenen waarom een kind niet bij de geboorteouders kan opgroeien

Onderstaande motieven kunnen een rol gespeeld hebben bij het ter beschikking komen van een kind voor adoptie:

- In het land rust een zwaar taboe op ongehuwd moederschap. Moeders lopen het risico te worden verstoten en worden op

geen enkele manier ondersteund. Deze kinderen worden vaak in het grootste geheim direct na de geboorte afgestaan.

- Kinderen van gemengd bloed worden in veel landen niet geaccepteerd door familieleden en omgeving. De moeder of beide ouders besluiten, al dan niet in het geheim, afstand te doen.
- Kinderen kunnen in de steek worden gelaten door hun ouders, die daartoe gedwongen zijn door armoede, ziekte of uit politieke overwegingen. Soms wordt een kind dan bij familie gebracht waarna de ouder spoorloos verdwijnt of wordt het kind te vondeling gelegd.
- Ook wanneer het kind zelf ziek of gehandicapt is en ouders geen mogelijkheid zien om voor het kind te zorgen, is dat soms een reden om het af te staan.
- Sommige kinderen worden afgestaan als één van de ouders een nieuwe relatie aangaat en de nieuwe partner het kind niet accepteert.
- Ouders kan het ouderlijk gezag ontnomen worden als er in het gezin sprake is van ernstige verwaarlozing of geweld. Kinderen worden dan door de kinderbescherming uit huis geplaatst.

Kinderen die naar Nederland komen

In Nederland kunnen alleen kinderen worden geadopteerd die op het moment dat zij Nederland binnenkomen jonger zijn dan zes jaar. Op deze regel zijn enkele

uitzonderingen mogelijk. Bijvoorbeeld:

- het gaat om een oudere broer of zus van een buitenlands kind dat al bij de adoptieouder verblijft;
- het gaat om twee of meer kinderen (al dan niet uit één familie), die niet van elkaar gescheiden kunnen worden zonder dat dit schadelijk voor (één van) hen is.

Profiel adoptiekinderen

De laatste tien jaar zijn de mogelijkheden voor een kind om in het geboorteland op te groeien, sterk toegenomen. Daar zijn verschillende redenen voor:

- de welvaart neemt er toe;
- culturele en maatschappelijke taboes op alleenstaand ouderschap, pleegzorg en adoptie verdwijnen;
- er komen meer jeugd beschermende organisaties.

Net als de meeste Nederlandse aspirant-adoptieouders, hebben aspirant-adoptieouders in de landen van herkomst een voorkeur voor een zo jong mogelijk, gezond kind. Bij dat laatste speelt zeker mee dat de medische zorg in veel landen van herkomst minder toegankelijk is dan in Nederland. Maar ook de mogelijke stigmatisering van kinderen met een beperking, speelt een rol.

Door deze ontwikkelingen is het profiel van adoptiekinderen die naar Nederland komen, veranderd. Het gaat om kinderen die:

- bij aankomst in Nederland al wat

ouder zijn. In 2021 was 77% twee jaar of ouder;

- vallen in de categorie 'special need'. Dat wil zeggen dat zij een medische aandoening hebben of een verhoogd risico op medische of andere beperkingen. In 2021 gold dat voor ongeveer 95% van de adoptiekinderen.

In Nederland geboren adoptiekinderen

In Nederland worden de laatste jaren weinig kinderen afgestaan voor adoptie, zo'n vijftien tot twintig kinderen per jaar (in 2021 waren het 14 kinderen). Een deel van deze kinderen heeft een migratieachtergrond. Een Nederlands adoptiekind is dus niet altijd een wit kind. Wil je in aanmerking komen voor adoptie van een in Nederland geboren kind, dan kun je dit tijdens het gezinsonderzoek kenbaar maken.

Kosten adoptie

In de diverse fasen van de procedure kun je met de volgende kosten worden geconfronteerd:

- De verplichte bijdrage voor de voorlichting van Fiom Adoptievoorzieningen bedraagt € 1.595,- per aanvraag.
- Kosten voor de medische verklaring, deze variëren, ongeveer € 100,-.
- De bemiddelingskosten variëren, afhankelijk van het land van herkomst, tussen de € 12.000,- en € 30.000,-. Deze kosten omvatten onder meer een tegemoetkoming

in de verzorgingskosten van het kind, soms een donatie aan het tehuis, reis- en verblijfkosten, procedurekosten in het buitenland en personele kosten.

- Verblijfsvergunning en adoptieuitspraak naar Nederlands recht, indien nodig, tussen de € 600,- en € 1.000,-.

Regelgeving

Nederlandse wetgeving

De adoptie van kinderen uit het buitenland is geregeld in de Wet opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie (Wobka). Deze wet geldt sinds 1988 en is een voortzetting van eerdere regelgeving op het gebied van interlandelijke adoptie. De Wobka is inmiddels een aantal keren aangepast. Iedereen die in Nederland woont en een kind uit het buitenland wil adopteren, moet eerst de adoptieprocedure volgen die in de Wobka is vastgelegd. De nationaliteit van de aspirant-adoptieouders is daarbij niet van belang. Dus ook als het in een land van herkomst mogelijk is om een kind via de lokale wetgeving te adopteren, is het noodzakelijk om eerst in Nederland de adoptieprocedure te volgen en in het bezit te zijn van een beginseltoestemming.

Bij adoptie van een in Nederland woonachtig kind gelden de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek.

Wie zonder aan de wettelijke verplichtingen te hebben voldaan een kind in zijn gezin opneemt, maakt zich schuldig aan een strafbaar feit. De officier van Justitie kan besluiten om in dat geval over te gaan tot vervolging.

Regels in landen van herkomst

Niet alleen in de Nederlandse wet

worden voorwaarden gesteld aan adoptie. Ook de landen waar de te adopteren kinderen vandaan komen, hebben hun eigen wet- en regelgeving en kunnen dus voorwaarden stellen. Die voorwaarden kunnen betrekking hebben op de aspirant-adoptieouders. Denk aan de gezondheid, huwelijksduur, godsdienst, leeftijd, inkomen, seksuele geaardheid en het aantal aanwezige kinderen in het gezin. Zo zijn er landen waar adoptie door één persoon niet wordt toegestaan of waar andere leeftijds-grenzen gelden dan in Nederland. De landen van herkomst kunnen ook uitspraken doen over de adoptabiliteit van kinderen. Belangrijke regel is dat de autoriteiten in het land van herkomst ermee in moeten stemmen dat het kind het land verlaat. Ook zijn er landen die een relatie leggen tussen het aantal kinderen dat via lokale adoptie in het land zelf geplaatst moet worden en het aantal kinderen dat voor interlandelijke adoptie in aanmerking komt. Landen van herkomst stellen ook voorwaarden aan de gezondheid van kinderen.

Haags Adoptieverdrag

In 1993 hebben 66 landen, waaronder ook Nederland, het Haags Adoptieverdrag ondertekend. Daarin zijn afspraken gemaakt over samenwerking op het gebied van interlandelijke adoptie. Inmiddels zijn veel meer landen aangesloten.

Hiertoe behoren zowel de landen van herkomst van de kinderen als de landen waar de aspirant-adoptieouders wonen. Al deze landen hebben afspraken gemaakt over adoptie. Deze afspraken zijn erop gericht dat de adoptieprocedure zo zorgvuldig mogelijk plaatsvindt. Zorgvuldig wil zeggen dat de belangen en rechten van het kind centraal staan en dat bijvoorbeeld bemiddeling door twijfelachtige personen of organisaties, kinderhandel en winstbejag zijn uitgesloten.

De bij het Haags Adoptieverdrag aangesloten landen volgen allemaal dezelfde procedure en hebben afspraken gemaakt over wie wel en wie niet mag bemiddelen. Het verdrag sluit echter niet uit dat de aangesloten landen verschillende eisen en voorwaarden hanteren.

Een adoptie die uitgesproken is in een verdragsland, wordt door alle landen die bij het verdrag zijn aangesloten automatisch en volledig erkend, mits aan alle vereisten van beide landen is voldaan. Een dergelijke adoptie is in Nederland direct rechtsgeldig.

De belangrijkste uitgangspunten van het Haags Adoptieverdrag zijn:

- Het afstand doen van het kind ter adoptie moet goed geregeld zijn. De toestemming van de moeder moet na de geboorte en in alle vrijheid zijn gegeven, nadat zij is voorgelicht over de gevolgen van het doen van afstand. De toestemming voor adoptie mag niet zijn gegeven tegen betaling

of in ruil voor enige andere tegenprestatie.

- Een kind komt pas voor interlandelijke adoptie in aanmerking wanneer is gebleken dat opnemning van het kind bij familie of in een pleeg- of adoptiegezin in het land van herkomst niet mogelijk is. Men spreekt in dit verband van het subsidiariteitsbeginsel.
- Er moet een ouder bij een kind worden gezocht en niet een kind bij een ouder. Op basis van gegevens over het kind en de aspirant-adoptieouders wordt bezien of met de plaatsing bij deze aspirant-adoptieouders het hoogste belang van het kind is gediend.
- Voorafgaand aan de matching mag er geen contact zijn tussen de aspirant-adoptieouders en degene die de zorg heeft over het adoptiekind, tenzij de adoptie plaatsvindt binnen één familie en het land van herkomst dit nadrukkelijk goedkeurt.
- Door de autoriteiten van het land van herkomst en het land van opvang kan het kind aan de aspirant-adoptieouders worden voorgesteld (op basis van gegevens, zonder het kind te zien). Deze moeten beslissen of zij akkoord gaan.
- Aan bemiddeling mogen geen onevenredig hoge kosten zijn verbonden. De centrale autoriteiten moeten alle passende maatregelen nemen om het ten onrechte genieten van financieel en ander voordeel in verband met adoptie te voorkomen.

De adoptieprocedure

Een zorgvuldige procedure

Nederland kent een zorgvuldige adoptieprocedure die recht doet aan het belang van de drie groepen die bij adoptie betrokken zijn: de geboorteouders, de geadopteerden en de adoptieouders.

Geboorteouders hebben recht op zorgvuldigheid waar het gaat om het proces van afstand doen en het voorkomen van kinderhandel. Daarnaast hebben zij het recht om er zeker van te kunnen zijn dat er hier in Nederland alles aan gedaan wordt om te zorgen dat hun kind op een goede plek terecht komt.

Het adoptiekind heeft recht op zorgvuldigheid waar het gaat om de besluitvorming rond de adoptie. Het kind heeft zelf immers geen stem. Het kind heeft er recht op beschermd te worden tegen malafide praktijken. En het kind heeft recht op adoptieouders die een bewuste keuze voor adoptie hebben kunnen maken, op een goede manier zijn voorbereid, waarbij gekeken is of zij een adoptiekind voldoende kunnen bieden. Adoptieouders hebben er recht op dat zorgvuldig is gekeken of het kind op een legale manier voor adoptie is afgestaan. Dat zij weten wat adoptie inhoudt en waar ze aan beginnen. Dat zij op een goede manier zijn voorbereid en daardoor in staat kunnen worden geacht om een adoptiekind een goede plek te bieden.

Volwassenen die willen adopteren, hebben echter geen recht op een kind. Bij adoptie geldt altijd het uitgangspunt dat voor een kind de meest passende ouders worden gezocht.

De Nederlandse adoptieprocedure is gebaseerd op de afspraken uit het Haags Adoptieverdrag. Niet alle kinderen die naar Nederland komen via interlandelijke adoptie, komen uit landen die werken volgens het Haags Adoptieverdrag. Ook bij adopties van kinderen uit niet-verdragsstaten gelden de waarborgen van het Haags Adoptieverdrag als uitgangspunt.

Ketenpartners

Achtereenvolgens krijg je tijdens de adoptieprocedure te maken met Fiom Adoptievoorzieningen, de Raad voor de Kinderbescherming, de Centrale Autoriteit Adoptie van het ministerie van Justitie en Veiligheid en vergunninghouders of contactpersonen in het buitenland. In de toekomst zullen de vergunninghouders worden vervangen door een Centrale bemiddelingsorganisatie (CBO). Zij vormen de (keten)partners in het adoptieproces.

Het ministerie van Justitie en Veiligheid is wettelijk belast met de uitvoering van de adoptieprocedure. Het ministerie neemt de besluiten, zoals het toekennen en verlengen

van de beginseltoestemming. Een aantal taken heeft zij gedelegeerd, onder andere aan Fiom. Fiom heeft de wettelijke taak om aspirant-adoptieouders zorgvuldig voor te lichten. Ook registreert Fiom de aanvragen voor een beginseltoestemming en stuurt deze verderop in de procedure door naar de Raad voor de Kinderbescherming. De Raad voor de Kinderbescherming voert het gezinsonderzoek uit en geeft advies aan de minister over het verstrekken van de beginseltoestemming. Als je over een beginseltoestemming beschikt, kun je bij een van de vergunninghouders terecht. Vergunninghouders zijn de organisaties die van de minister toestemming hebben gekregen om te bemiddelen tussen de aspirant-adoptieouders en de landen van herkomst.

Lengte procedure

Je moet minimaal rekenen op een totale doorlooptijd van ongeveer twee tot vijf jaar.

- De wachttijd tussen aanmelding en start van de eerste informatiebijeenkomst is enkele maanden. Het duurt daarna circa negen maanden voordat je aan de volgende vijf voorlichtingsbijeenkomsten kunt deelnemen.
- Wanneer de voorlichting is afgerond, stuurt Fiom de persoonsgegevens door naar de Raad voor de Kinderbescherming. Het streven is dat het gezinsonderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming plaatsvindt.

Van het aanvragen tot het verkrijgen van een beginseltoestemming

Stap 1: Aanvragen van een beginseltoestemming

Je vraagt een beginseltoestemming aan door het aanvraagformulier op te sturen naar Fiom Adoptievoorzielingen. Je kunt het aanvraagformulier downloaden via www.fiom.nl.

Het formulier moet ondertekend worden door beide aanvragers als het gaat om een gezamenlijke adoptie, maar ook als één van de partners binnen een relatie de aanvraag indient. Als je je aangemeld hebt, krijg je een BKA-nummer (= Buitenlands Kind ter Adoptie). Dit nummer bepaalt de volgorde van behandeling van de aanvraag tijdens de verschillende stappen in de procedure.

Voor de tweede of volgende keer adopteren

Als je een tweede of volgend kind wilt adopteren, dien je opnieuw een beginseltoestemming aan te vragen. Dit kan zodra het laatste (opgenomen) kind gedurende tenminste een jaar is verzorgd. Je hoeft niet opnieuw de voorlichting te volgen, tenzij er sprake is van een nieuwe partner. Wel vindt een aanvullend gezinsonderzoek plaats. Je dient opnieuw een

medische verklaring te overleggen en toestemming te geven voor inzage in het Justitieel Documentatieregister.

Stap 2: Toetsing van de aanvraag

Na ontvangst van het aanvraagformulier toetst Fiom of voldaan wordt aan de voorwaarden om toegelaten te worden tot de adoptieprocedure. Die voorwaarden betreffen met name het soort aanvraag en de leeftijd van de aanvrager(s).

Fiom controleert of het formulier volledig is ingevuld en ondertekend. Als dat niet het geval is, wordt het formulier geretourneerd met het verzoek de ontbrekende informatie toe te voegen.

Vervolgens wordt getoetst of jouw aanvraag voldoet aan de toelatingsvoorwaarden. Bij twijfel stuurt Fiom het aanvraagformulier naar het ministerie van Justitie en Veiligheid. Het ministerie besluit in een dergelijk geval over toelating tot de procedure.

Toelatingsvoorwaarden adoptieprocedure

In de Nederlandse wet zijn voorwaarden vastgelegd waaraan aspirant-adoptieouders moeten voldoen om toegelaten te worden tot de adoptieprocedure.

- Je dient te voldoen aan de leeftijdseisen. Het leeftijdsverschil tussen de oudste aspirant-adoptieouder en kind mag niet groter zijn dan veertig jaar. De leeftijd bepaalt of er eventueel aanvullende eisen worden gesteld: voor aanvragers tot 42 gelden geen aanvullende voorwaarden;
- bij aanvragers van 42 tot 46 jaar maakt het IBO-onderzoek (IBO staat voor Instrumentarium Bijzondere Omstandigheden) deel uit van het gezinsonderzoek. Bij het beoordelen van de geschiktheid geldt het 'nee, tenzij-principe';
- op grond van de per 1 januari 2009 aangepaste wetgeving, kunnen aspirant-adoptieouders van 46 jaar en ouder de minister van Justitie en Veiligheid vragen een uitzondering te maken op de maximumleeftijd van 46 jaar door bijzondere omstandigheden naar voren te brengen. De minister beoordeelt of de aanvraag in behandeling genomen wordt. Het IBO-onderzoek maakt ook voor deze aanvragers deel uit van het raadsonderzoek. De Raad voor de Kinderbescherming zal in haar advies de bijzondere omstandigheden beoordelen. Bij het beoordelen van de geschiktheid geldt net als bij

Een aanvrager van 42 jaar en ouder komt alleen in aanmerking voor adoptie van een kind dat op het moment van voorstel twee jaar of ouder is en/of een special-needs kind. Tijdens het gezinsonderzoek wordt gelet op de bijzondere geschiktheid om een dergelijk kind te adopteren. In bijzondere gevallen zijn uitzonderingen op deze hoofdregel mogelijk. Deze uitzonderingen zijn te vinden in de 'Richtlijnen opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie 2000'.

aspirant-adoptieouders tussen de 42 en 46 jaar het 'nee, tenzij-principe'.

- Bij gehuwden telt de leeftijd van de oudste partner. Voldoet jouw partner niet aan de bovenstaande leeftijdseis, dan kun je een individuele aanvraag doen.
- Andere voorwaarden zijn:
- Jij en jouw eventuele partner moet(en) zich medisch laten keuren. Jouw gezondheidstoestand mag geen bezwaar opleveren voor adoptie.
 - Jij en jouw eventuele partner moet(en) toestemming geven voor inzage in het Justitieel Documentatieregister (JDR). Jouw justitieel verleden mag geen bezwaar opleveren voor adoptie.
 - Je moet bereid zijn het kind alle noodzakelijke medische behandelingen te geven. Daarbij

horen ook de in Nederland gangbare vaccinaties en het toedienen van bloedtransfusies. Als je het aanvraagformulier ondertekent, ga je akkoord met dit uitgangspunt.

- Je staat garant voor alle kosten die de verzorging van het kind met zich meebrengt.
- Je moet in Nederland wonen.

In de loop van de adoptieprocedure toetsen de diverse organisaties die bij de procedure betrokken zijn of voldaan wordt aan de voorwaarden.

Woon je in het buitenland, dan gelden er andere regels en voorwaarden. In beginsel moet je dan adopteren volgens de lokale wet- en regelgeving. Is jouw verblijf in het buitenland voor een duidelijk afgebakende periode, dan kun je nadere informatie krijgen bij Fiom over de mogelijkheden om in Nederland een procedure te starten.

Individuele aanvraag/ eenouderadoptie

Als je alleenstaand bent, een latrelatie hebt, samenwoont en/of wanneer jij en jouw partner een officieel geregistreerd partnerschap zijn aangegaan, kun je uitsluitend als individuele aanvrager een adoptieprocedure starten. Jouw verzoek kan alleen met instemming van je eventuele partner worden ingediend.

Ook voor gehuwden is het mogelijk om op naam van één van beiden een aanvraag in te dienen. Dit kan gunstig zijn bijvoorbeeld bij een groot leeftijdsverschil tussen de partners. De leeftijd van de oudste partner wordt namelijk als uitgangspunt genomen bij een gezamenlijke aanvraag. Voor de partner gelden geen wettelijke leeftijdscriteria. Wel wordt tijdens het gezinsonderzoek gekeken of de leeftijd van de partner geen risico's oplevert voor het kind. De partner dient de voorlichting te volgen, medisch gekeurd te worden, inzage te geven in het JDR en wordt eveneens betrokken bij het gezinsonderzoek.

Mogelijkheden individuele aanvragers

De mogelijkheden voor individuele aanvragers om een kind te adopteren zijn beperkt. Veel landen geven er de voorkeur aan dat 'hun kinderen' door echt)paren geadopteerd worden. Dit betekent in de praktijk dat alleen aanvragers geconfronteerd worden met een langere wachttijd of dat zij in sommige landen alleen in aanmerking komen voor een special-needs kind. Ook gelden voor sommige landen van herkomst leeftijdscriteria voor beide partners. Vergunninghouders houden hier bij het beoordelen van verzoeken tot bemiddeling rekening mee.

Alleen aanvragers met een partner van gelijk geslacht hebben minder mogelijkheden in de landen waarvoor de vergunninghouders bemiddelen. Een beperkt aantal andere landen biedt deze aspirant-adoptieouders wel de mogelijkheid om een kind te adopteren.

Het is mogelijk om de (aanvraag voor een) beginseltoestemming om te zetten. Omzetting kan:

- van een aanvraag op naam van één persoon naar twee personen;
- van een aanvraag op naam van twee personen naar één persoon;
- van een aanvraag op naam van de één op naam van de ander. Dien jouw verzoek in voordat het gezinsonderzoek plaatsvindt.

Meer informatie over het omzetten van een aanvraag kun je vinden op www.fiom.nl.

Stap 3: Voorlichtingsbijeenkomsten

De volgende stap in de procedure is het volgen van de verplichte voorlichtingsbijeenkomsten bij Fiom Adoptievoorzieningen. Fiom is onafhankelijk van andere adoptieorganisaties en de Raad voor de Kinderbescherming. Wanneer je een gezamenlijke aanvraag indient, ben je verplicht samen alle bijeenkomsten bij te wonen. Wanneer je een individuele aanvraag doet, maar wel een partner heeft, dient jouw partner ook de voorlichtingsbijeenkomsten bij te wonen. Het is voor alleenstaande aanvragers mogelijk om de voorlichtingsbijeenkomsten samen met

iemand bij te wonen die betrokken wordt bij de opvoeding.

Waarom voorlichting?

Het adopteren van een (buitenlands) kind is een bijzondere manier van gezinsvorming. Een adoptiekind heeft geboortelouders en komt in de meeste gevallen uit een ander land met een andere cultuur. Het heeft in zijn korte bestaan al een aantal ingrijpende ervaringen achter de rug. Veel kinderen zijn korte of lange tijd lichamelijk en/of emotioneel verwaarloosd. Een kind voelt zich hierdoor vaak onveilig en laat dat zien in gedrag dat wellicht niet gemakkelijk te begrijpen en te hanteren is.

De ervaring heeft geleerd dat een goede voorlichting en voorbereiding kan bijdragen aan het goed verlopen van adoptieplaatsingen.

Zes bijeenkomsten

De verplichte voorlichtingsbijeenkomsten zijn opgesplitst in twee delen. In de eerste informatiebijeenkomst krijg je informatie over de adoptieprocedure en de huidige adoptiepraktijk. Je kunt jouw vragen stellen. Na deze bijeenkomst kun je opnieuw beslissen of je de procedure voort wilt zetten. Besluit je om de procedure voort te zetten, dan volgen nog vijf voorlichtingsbijeenkomsten. Deze vinden overdag op werkdagen plaats. Wanneer dat problemen oplevert op jouw werk, kun je een verklaring voor de werkgever opvragen waarin staat dat de voorlichting wettelijk verplicht is. Je kunt deze verklaring schriftelijk aanvragen nadat de kosten voor de

voorlichting zijn voldaan. Elke bijeenkomst duurt drie uur. De groep bestaat uit maximaal zestien deelnemers.

Inhoud

Tijdens de voorlichtingsbijeenkomsten komen de volgende onderwerpen aan bod: de geboortelouders, de voorgeschiedenis van het kind, hechting, verlies en rouw, identiteit en loyaliteit, de wensen en mogelijkheden van aspirant-adoptieouders.

Daarnaast is er voldoende tijd om in te gaan op vragen als 'Past adoptie in mijn leven en in dat van mijn partner? Voor welk kind zouden wij geschikte ouders kunnen zijn? Wanneer moet je beslissen of je een special-needs kind

wilt adopteren? Wat betekent het om twee kinderen tegelijk te adopteren? Hoe bouw je een band op met een kind dat al zoveel heeft meegemaakt?

Uitstel bij zwangerschap

Bij zwangerschap wordt jouw deelname aan de voorlichtingsbijeenkomsten verplicht uitgesteld.

Stap 4: Het gezinsonderzoek

Na de voorlichtingsbijeenkomsten volgt een gezinsonderzoek, uitgevoerd door de Raad voor de Kinderbescherming. De Raad adviseert de minister van Justitie en Veiligheid over het verlenen van de beginseltoestemming. Nadat het onderzoek is afgerond, maakt de Raad een rapport en stelt zij een advies op. Het rapport en het advies worden met jou besproken. Daarna stuurt de Raad de stukken naar het ministerie van Justitie en Veiligheid. Het gezinsrapport wordt in het buitenland gebruikt om te bepalen welk gezin het meest geschikt is om een te adopteren kind te plaatsen.

Voorafgaand aan het gezinsonderzoek

Je dient voorafgaand aan de gesprekken een medische verklaring te overleggen. In deze verklaring moet staan dat jouw lichamelijke en geestelijke gezondheidstoestand geen bezwaar opleveren voor een adoptie. De verklaring mag niet worden afgegeven door de eigen huisarts of een bekende maar kan wel een collega uit een groepspraktijk zijn, tenzij dit de vaste vervangende arts is. Je krijgt het formulier voor de medische verklaring automatisch toegestuurd door de Raad. Als jij en jouw eventuele partner met een fertiliteitsonderzoek of behandeling bezig zijn op het moment dat het gezinsonderzoek van start gaat, wordt het onderzoek uitgesteld. Bij zwangerschap wacht de Raad met het onderzoek tot het kind één jaar oud is en je zelf hebt aangegeven het

gezinsonderzoek te willen voortzetten.

Daarnaast vraagt de Raad een uittreksel uit het Justitieel Documentatieregister (JDR) over jou en jouw eventuele partner. Gekeken wordt of daar informatie uit naar voren komt die wijst op gedragingen, mentaliteit of omstandigheden die een risico kunnen vormen voor een te plaatsen adoptiekind.

Gezondheid aspirant-adoptieouders

Een belangrijke voorwaarde die aan aspirant-adoptieouders wordt gesteld, is een goede gezondheid. Een goede gezondheid is belangrijk: een (chronische) aandoening of ziekte kan een stressfactor zijn die de verzorging en opvoeding van een adoptiekind belemmert of beïnvloedt.

Wanneer er sprake is van een levensbedreigende ziekte, wordt geen medische verklaring afgegeven. In andere gevallen bekijkt de raadsonderzoeker in hoeverre het ziektebeeld een belemmering vormt. Wat meespeelt is de aard van de ziekte, hoe lang het geleden is dat de ziekte zich openbaarde, en in hoeverre deze ziekte het huidige leven en dat van de eventuele partner nog bepaalt. Tijdens het gezinsonderzoek wordt ook gekeken of een eventuele lichamelijke beperking, zoals doofheid of blindheid of de afhankelijkheid van een rolstoel, invloed heeft op de mogelijkheden om een adoptiekind op te voeden.

Ook als sprake is (geweest) van langdurige psychische of psychiatrische problemen geldt dat zorgvuldig moet

worden afgewogen in hoeverre het ziektebeeld of het psychisch functioneren van de aspirant-adoptieouders het belang van het adoptiekind zal kunnen schaden. Wat zijn de risico's voor het kind?

Je kunt ondanks de ziekte die je hebt (gehad) mogelijk toch een beginseltoestemming krijgen. In Nederland zijn de beschikbare voorzieningen zodanig dat een ziekte toch geen belemmering hoeft te vormen voor adoptie. Landen van herkomst kunnen hier echter heel anders tegenaan kijken en zelf eisen stellen. Het kan dus gebeuren dat je, ondanks het feit dat je een beginseltoestemming heeft, op grond van jouw gezondheidssituatie toch geen kind kunt adopteren.

Vermoed je dat jouw eigen gezondheid of die van jouw partner aanleiding zal geven tot het niet verkrijgen van de medische verklaring of tot een negatief advies van de Raad voor de Kinderbescherming? Neem dan voor advies al in het begin van de procedure of zelfs al voordat je een aanvraag indient contact op met Fiom Adoptievoorzieningen.

Het gezinsonderzoek

Nadat de Raad voor de Kinderbescherming de medische verklaring(en) en de informatie uit het Justitieel Documentatie register heeft ontvangen, start het eigenlijke gezinsonderzoek. Doel van dit onderzoek is om inzicht te krijgen in jouw geschiktheid en die van jouw eventuele partner om een of twee adoptiekinderen te verzorgen en op te voeden.

Het gezinsonderzoek bestaat uit meerdere gesprekken met een raadsmedewerker. Deze vinden zowel bij jouw thuis plaats als bij een vestiging van de Raad in de regio waar jij woont. Voorafgaand aan de gesprekken wordt bekeken of de juridische en medische informatie aandachtspunten opleveren voor het onderzoek. Andere onderwerpen van gesprek zijn jouw gezins- en leefsituatie en jouw wensen en beweegredenen om een kind te willen adopteren. Ook jouw ideeën en mogelijkheden worden besproken, bijvoorbeeld of je een of meer kinderen wilt adopteren, van welke leeftijd het kind mag zijn en of je open staat voor een kind met een medische aandoening. Soms wordt een deelonderzoek door een gedragsdeskundige gedaan. Ook een eventuele partner die juridisch gezien niet mee-adopteert, wordt als opvoeder beschouwd en bij het onderzoek betrokken.

Het streven is om het gezinsonderzoek binnen drie à vier maanden af te ronden. De bevindingen van de

raadsonderzoeker worden opgenomen in een gezinsrapport. Het rapport wordt samen met het advies naar het ministerie van Justitie en Veiligheid gestuurd. De minister beslist op grond hiervan over het al dan niet afgeven van een beginseltoestemming.

Aspirant-adoptieouders die het Nederlands niet voldoende machtig zijn, wordt aangeraden om zich tijdens het gezinsonderzoek te laten bijstaan door een beëdigd tolk. Voor het IBO-onderzoek is het verplicht dat er een beëdigd tolk aanwezig is als aspirant-adoptieouders geen Nederlands spreken. De kosten voor de tolk komen voor rekening van de aspirant adoptieouders.

Gezinsonderzoek aanvragers 42 jaar en ouder

Als je op het moment van aanvragen 42 jaar, maar nog geen 46 jaar bent, geldt een aparte procedure, waarbij het 'nee, tenzij- principe' het uitgangspunt is. Dat wil zeggen dat het ministerie van Justitie en Veiligheid het verzoek afwijst, tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden. Voor het gezinsonderzoek betekent dit dat je een apart deelonderzoek door een gedragsdeskundige krijgt. Op basis hiervan wordt een IBO-profiel opgesteld. Aan de hand van door jouw ingevulde vragenlijsten worden mogelijke risico's voor de

opneming van een ouder kind en/of een adoptiekind met een special-need (speciale zorgbehoefte) afgeleid. De zogenaamde risico- en beschermende factoren worden tegen elkaar afgewogen op grond van het 'nee, tenzij-principe'.

Stap 5: Beginseltoestemming

Het ministerie van Justitie en Veiligheid besluit op basis van het gezinsrapport tot het al dan niet verlenen van een beginseltoestemming.

Als je een beginseltoestemming krijgt, heb je toestemming om een kind uit het buitenland te adopteren. De beginseltoestemming is vier jaar geldig en kan op verzoek, na een aanvullend gezinsonderzoek, voor vier jaar verlengd worden. Het krijgen van een beginseltoestemming houdt overigens geen recht op bemiddeling en adoptie in.

Geen beginseltoestemming

Als de minister geen (verlenging van de) beginseltoestemming afgeeft, kun je daartegen bezwaar maken binnen zes weken nadat de afwijzing is verzonden. Hoe dit moet, staat in de brochure 'Bezwaar en beroep tegen een beslissing van de overheid', te vinden via Rijksoverheid.nl. De minister van Justitie en Veiligheid legt het bezwaarschrift voor aan de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming. Deze instantie stelt de indiener van het bezwaar in de gelegenheid om het bezwaar toe te lichten.

Bemiddelingsfase

Stap 6: Bemiddeling

In deze fase wordt gezocht naar de meest geschikte ouders voor een kind. De bemiddeling kan gebeuren door de vergunninghouders in Nederland. Vergunninghouders zijn organisaties die van het ministerie van Justitie en Veiligheid een vergunning hebben gekregen om te bemiddelen voor de kinderen. De vergunninghouders zullen in de toekomst vervangen worden door een Centrale bemiddelingsorganisatie (CBO).

Geschikte ouders voor een kind

In de bemiddelingsfase moeten er geschikte ouders voor een kind gezocht worden. Het matchen van kind en ouders is geen eenvoudige zaak. Het kind is het uitgangspunt en er wordt gekeken welke specifieke aspirant-adoptieouders het beste kunnen bieden wat het kind nodig heeft. Meestal gebeurt de matching in het buitenland op basis van de beschikbare gegevens van een kind en die van aspirant-adoptieouders.

Begeleiding

De vergunninghouder begeleidt je tijdens de procedure, bij de overkomst van een kind en in het eerste jaar na plaatsing. Je kunt je inschrijven bij de vergunninghouder van jouw keuze zodra de beginseltoestemming is afgegeven.

Als je je hebt ingeschreven, stuurt het ministerie van Justitie en Veiligheid het rapport van de Raad voor de Kinderbescherming naar deze vergunninghouder. Deze vult het dossier aan met andere gegevens en stukken. De vergunninghouder stuurt vervolgens jouw dossier naar de Centrale Autoriteit of de vergunning houdende instelling in het land waaruit je wilt adopteren.

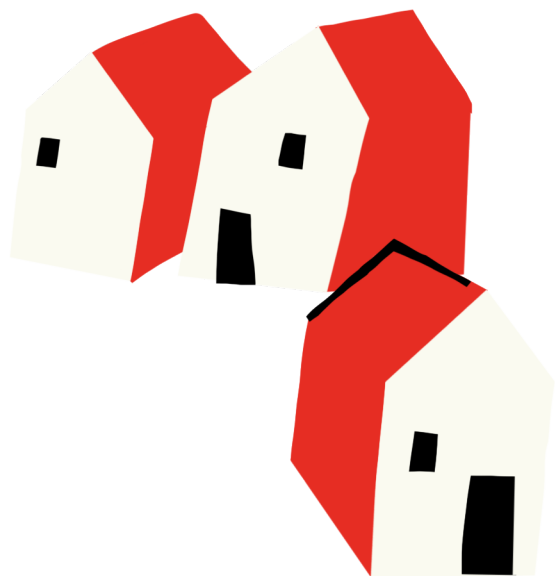
In landen van herkomst worden rapporten opgesteld over de kinderen die voor adoptie ter beschikking zijn gesteld. Als de matching heeft plaatsgevonden, worden alle stukken met een plaatsingsvoorstel teruggestuurd naar de vergunninghouder in Nederland. Tijdens de bemiddeling legt de vergunninghouder een dossier aan. Dit dossier wordt minimaal vijftig jaar bewaard.

Op www.fiom.nl vind je een overzicht van vergunninghouders en de landen waarvoor zij bemiddelen.

Eisen van vergunninghouders

Vergunninghouders hebben een eigen verantwoordelijkheid bij het uitvoeren van hun taken. Dat betekent dat iedere vergunninghouder naast de wettelijke voorschriften ook eigen richtlijnen kan opstellen. Die richtlijnen kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op aanvullende voorwaarden die landen van herkomst stellen zoals: de leeftijd van het adoptiekind in relatie tot de leeftijd van al aanwezige kinderen of het wachtlijstbeleid. De vergunninghouders geven inzicht in de door hen gehanteerde richtlijnen.

De in Nederland werkzame vergunninghouders hebben in samenwerking met het ministerie van Justitie en Veiligheid het Kwaliteitskader Vergunninghouders Interlandelijke Adoptie opgesteld. Hierin zijn ook de situaties opgenomen waarin vergunninghouders niet gehouden zijn te bemiddelen. De volledige tekst van het 'Kwaliteitskader' is te vinden op www.fiom.nl.

Stap 7: Voorstel adoptiekind

Via de vergunninghouder of het contact in het buitenland wordt een kind voorgesteld. Je kunt jouw kind dus niet 'uitkiezen'. Wel is er tijd om na te denken over het kind dat wordt voorgesteld. Over het algemeen beschik je op dat moment alleen over schriftelijke informatie en niet over foto's.

Bemoeienis van de minister

Als het gaat om een plaatsingsvoorstel uit een land dat aangesloten is bij het Haags Adoptieverdrag, moet de matching de instemming hebben van de centrale autoriteiten van Nederland en het land waar het kind vandaan komt.

In Nederland moet de minister van Justitie en Veiligheid instemmen met het voorstel. Dit gebeurt voordat het voorstel aan de aspirant-adoptieouders wordt voorgelegd. Nadat de vergunninghouder het plaatsingsvoorstel heeft ontvangen, adviseert deze in dat geval de minister of de adoptie kan doorgaan. Op grond van dit advies neemt de minister een beslissing. Bij deze beslissing kan de minister bijzondere voorwaarden van toepassing verklaren. Deze kunnen bijvoorbeeld te maken hebben met de uitzonderingen wat betreft het aantal kinderen, de leeftijd van het kind en het leeftijdsverschil tussen het kind en de aspirant-adoptieouders. In plaats van een algemene beginseltoestemming geeft de minister dan een beginseltoestemming op naam af: een beginseltoestemming

om dat kind/die kinderen te mogen adopteren.

De instemming van de minister is niet nodig als het gaat om een adoptie uit een niet-verdragsland. In dat geval wordt het voorstel direct aan de aspirant-adoptieouders voorgelegd. De minister moet bij adopties uit niet-verdragslanden wel zijn toestemming geven als het om bijzondere gevallen gaat. Hiervan is sprake als het gaat om adopties van meer dan één kind tegelijk; het kind ouder is dan zes jaar of het leeftijdsverschil tussen aspirant-adoptieouder(s) en kind groter is dan veertig jaar.

Adoptievoorstel aan aspirant-adoptieouders

Als de vergunninghouder en instanties in het land van herkomst van het kind tot de conclusie komen dat sprake is van een goede match, dan krijg je officieel een kind voorgesteld. Je krijgt informatie over de leeftijd en het geslacht van het kind en eventuele bijzonderheden over de medische achtergrond. Als je het voorstel accepteert, ontvang je meer informatie over de achtergrond. Welke informatie dat is, is sterk afhankelijk van wat er bekend is. Meestal wordt er ook een foto verstrekt.

De Centrale Autoriteit van het land van herkomst wordt geïnformeerd over de genomen beslissing en ontvangt een verklaring van de minister van Justitie en Veiligheid waaruit blijkt dat het kind Nederland mag binnenkomen en hier permanent mag verblijven.

Stap 8: Aankomst kind in het gezin

In het verleden kwam het wel eens voor dat kinderen onder begeleiding naar Nederland kwamen. Tegenwoordig halen de aspirant-adoptieouders altijd zelf het kind op in het land van herkomst. Voordat het kind definitief tot Nederland wordt toegelaten wordt nogmaals gecontroleerd of aan alle voorwaarden is voldaan en of alle papieren in orde zijn.

Kind ophalen

Veel landen stellen het verplicht dat (één van de) ouders naar het land van herkomst (reist) reizen om het kind op te halen. In veel gevallen moeten zij namelijk voor de rechtbank verschijnen als de adoptie wordt uitgesproken. Afhankelijk van het land waar het kind vandaan komt, kan het verblijf variëren van zeven dagen tot zelfs acht à negen maanden. Zelf reizen biedt aspirant-adoptieouders de mogelijkheid kennis te maken met het land van herkomst van hun kind, informatie te verzamelen en foto's te maken. Tijdens de adoptiereis moet vaak een procedure worden doorlopen. Hoe dit eruit ziet verschilt per land. De vergunninghouder kan meer informatie verstrekken over hoe de adoptiereis voor de verschillende landen eruit ziet.

Toelatingseisen

Als het kind in Nederland aankomt, wordt gecontroleerd of aan alle voorwaarden is voldaan en of alle documenten in orde zijn. Als dat

zo is, wordt het kind toegelaten in Nederland.

De belangrijkste toelatingseisen zijn:

- er is een geldige beginseltoestemming;
- er is voldaan aan de leeftijdsvereisten;
- er is voldaan aan alle eisen en voorschriften die het land van herkomst stelt;
- alle stukken zijn opgesteld in de Nederlandse, Duitse, Engelse of Franse taal of er is een vertaling van deze stukken door een beëdigd vertaler in een van deze talen bijgevoegd.

Bij kinderen die geadopteerd zijn uit landen aangesloten bij het Haags Adoptieverdrag, wordt de buitenlandse adoptie-uitspraak automatisch erkend. De ouders hebben het gezag en het kind krijgt direct het Nederlanderschap. Bij adopties uit niet-verdragslanden is dat niet het geval.

Kinderen die worden geadopteerd uit een niet-verdragsland moeten een visum hebben om Nederland binnen te reizen en beschikken over een machtiging tot voorlopig verblijf. Het visum wordt afgegeven door de Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging in het land van herkomst. Voor de afgifte van dit visum gelden ook eisen, bijvoorbeeld gelegaliseerde akten zoals een geboorteakte.

Formaliteiten als het kind in Nederland is

Stap 9: Aanmelden kind bij officiële instanties

Op het moment dat een adoptiekind in Nederland aankomt, moeten de nodige formaliteiten geregeld worden. Wat er precies geregeld moet worden, hangt af van het land waaruit geadopteerd is en de rechtsgeldigheid van de uitgesproken adoptie. De formaliteiten kunnen zich beperken tot het moment direct na aankomst in Nederland. In een aantal gevallen zal echter na verloop van tijd de adoptie nog officieel bekrachtigd moeten worden.

In het procedureboek staan alle formaliteiten die geregeld moeten worden op een rijtje, waaronder:

- aanmelden bij de gemeente, binnen drie dagen;
- indien van toepassing: aanvragen van gezag; erkenning van de buitenlandse adoptie; adoptie naar Nederlands recht.

Gevolgen van een adoptie-uitspraak

Door een adoptie-uitspraak in Nederland komen familierechtelijke betrekkingen tot stand tussen het kind en de adoptieouder(s) en de familie van de adoptieouder(s). Alles wat in de Nederlandse wet staat over rechten en plichten van ouders en kinderen is vanaf nu van toepassing.

Een paar belangrijke gevolgen:

- Wanneer minimaal een van de adoptieouders de Nederlandse nationaliteit heeft, krijgt het kind deze in de regel na de adoptie ook. Als geen van beide ouders de Nederlandse nationaliteit heeft, krijgt het kind de Nederlandse nationaliteit niet. Welke nationaliteit het kind dan krijgt, is afhankelijk van de regelgeving in het land waarvan de ouders de nationaliteit hebben. Of het kind naast zijn nieuwe nationaliteit ook de oorspronkelijke nationaliteit kan behouden, is afhankelijk van de wetgeving in het land van herkomst;
- het kind komt in een erfrechtelijke betrekking tot de adoptieouders te staan;
- het kind krijgt de achternaam van (één van) de adoptieouder(s); De naamskeuze wordt vastgelegd in de adoptie-uitspraak.

Tip

Meer informatie over de regels die gelden bij het kiezen van de achternaam staat in de brochure 'De keuze van de achternaam', te vinden op www.rijksoverheid.nl.

Uitstellen of stopzetten procedure

In de diverse fasen van de adoptieprocedure kan er aanleiding zijn om uitstel aan te vragen of om de procedure stop te zetten. Er zijn ook omstandigheden waarbij de aanvrager zelf geen keuze heeft.

Uitstel voorlichtingsbijeenkomsten

Bij zwangerschap wordt jouw deelname aan de voorlichtingsbijeenkomsten verplicht uitgesteld. De reden hiervoor is dat het gezinsonderzoek pas kan plaatsvinden als het kind één jaar is. Het gezinsrapport moet namelijk inzicht geven in de actuele gezinsituatie. Ook blijkt een aantal aspirant-adoptieouders na de geboorte van hun kind anders tegen adoptie aan te kijken en af te zien van adoptie. Het is belangrijk dat je Fiom zo snel mogelijk informeert als je een kind verwacht. Je wordt dan niet voor niets in een groep ingedeeld. In geval van zwangerschap is maximaal drie jaar uitstel mogelijk.

Ook kun je om andere redenen uitstel krijgen van deelname aan de voorlichtingsbijeenkomsten. Je kunt maximaal een jaar uitstel van betaling krijgen. Ben je al ingedeeld en wil je uitstel, dan dient je dat zo snel mogelijk door te geven. Je kunt maximaal één keer opnieuw ingedeeld worden. Heb je al betaald en wil je

uitstel?

Dan dien je dit ten minste tien werkdagen voor de start van de eerste bijeenkomst schriftelijk te melden. Op het moment van uitstellen krijg je geen geld terug. Na betaling moet je binnen drie jaar met de voorlichting beginnen.

Uitstel gezinsonderzoek

Er is een aantal redenen waarom de Raad voor de Kinderbescherming het gezinsonderzoek uitstelt:

- wanneer je zwanger bent;
- wanneer je vruchtbaarheidsonderzoeken of -behandelingen ondergaat;
- bij een ernstige ziekte;
- wanneer zich een ingrijpende wijziging in de gezinssituatie heeft voorgedaan. Bijvoorbeeld de geboorte van een kind, het opnemen van een pleegkind, bij overlijden van één van de partners, een nieuwe partner of echtscheiding. Het gezinsrapport moet inzicht geven in de actuele gezinssituatie. Bovenstaande gebeurtenissen zijn dusdanig ingrijpend dat de gezinssituatie eerst weer een tijd stabiel moet zijn. Het gezinsonderzoek kan vanaf een jaar na uitstel plaatsvinden.

Ook kun je zelf het gezinsonderzoek uitstellen.

Voortzetten procedure

Wil je de procedure voortzetten? Meld je dit dan schriftelijk aan Fiom als het over het voorlichtingsbijeenkomsten gaat. Als je de procedure hebt uitgesteld vanwege zwangerschap, laat dat dan binnen zes maanden na de geboorte van jouw kind weten. Je kunt de voorlichting volgen wanneer jouw kind een jaar oud is. Als je het gezinsonderzoek hebt uitgesteld, dien je binnen twee jaar contact op te nemen met de Raad voor de Kinderbescherming.

Beëindigen procedure

Wanneer je besluit af te zien van adoptie, kun je de procedure beëindigen. Je dient Fiom hiervan schriftelijk op de hoogte te stellen. Je kunt hiervoor eventueel gebruik maken van een standaardformulier, te vinden op www.fiom.nl.

Je kunt, mits je je op tijd afmeldt, een deel van de betaling terugkrijgen. Kijk voor de voorwaarden in de terugbetalingsregeling. Ook deze is te vinden op www.fiom.nl.

Meer informatie

Met vragen over adoptie en de adoptieprocedure kunt u bij verschillende organisaties terecht:

Algemene informatie over adoptie

Fiom Adoptievoorzieningen
De Bouw 93
3991 SZ, Houten
tel. 030 - 233 03 40
www.fiom.nl

Gezinsonderzoek

De gezinsonderzoeken worden gedaan door speciale adoptieteams van de Raad voor de Kinderbescherming. De locaties van de Raad liggen verspreid over het land. Kijk op www.kinderbescherming.nl voor de adressen.

Bemiddeling

De vergunninghouders die in Nederland werkzaam zijn, geven algemene informatie over bemiddeling, de eigen werkwijze en de mogelijkheden om in diverse landen van herkomst voor adoptie in aanmerking te komen. De adressen van de vergunninghouders zijn te vinden op de website van Fiom: www.fiom.nl

Beginseltoestemming en juridische informatie

Bij het ministerie van Justitie en Veiligheid kun je informatie krijgen over individuele zaken.

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Centrale Autoriteit Internationale
Kinderaangelegenheden
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
tel. 070 - 370 62 52 (maandag t/m
vrijdag 10.00 - 12.30 uur)

Haags Adoptieverdrag

Een actuele opgave van de landen die partij zijn bij het Haags Adoptieverdrag is te vinden op de website van het Permanent Bureau van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht: www.hcch.net. De Nederlandse tekst van het Haags Adoptieverdrag 1993 is te vinden op de website van Adoptievoorzieningen.

Vruchtbaarheidsproblematiek

Freya, de patiëntenvereniging voor vruchtbaarheidsproblematiek, biedt niet alleen feitelijke informatie over onvruchtbaarheid, maar ook over de diverse mogelijkheden die er zijn om met of zonder kinderen invulling aan het leven te geven.

Freya
Postbus 620, 4200 AP Gorinchem
tel. 024 - 301 03 50
www.freya.nl
ecretariaat@freya.nl

Pleegzorg

Ook pleegzorg is een mogelijkheid om voor kinderen van andere ouders te zorgen.

Stichting Pleegzorg Nederland
Postbus 19134
3500 DC Utrecht
www.pleegzorg.nl
info@pleegzorg.nl

Adoptieouderverenigingen

De doelstellingen van adoptieouderverenigingen kunnen verschillen van het organiseren van reünies tot het behartigen van gemeenschappelijke belangen. Een overzicht van de in Nederland actieve adoptieouderverenigingen is te vinden op www.fiom.nl.

Overheidsinformatie

De informatielijn van de gezamenlijke ministeries geeft zowel telefonische als schriftelijke informatie over het overheidsbeleid.

Informatiedienst Rijksoverheid, tel. 1400, www.rijksoverheid.nl.

Via deze site zijn ook de overige brochures verkrijgbaar die in deze brochure worden genoemd:

- Adoptie van een kind in Nederland;
- Bezwaar en beroep tegen een beslissing van de overheid;
- Gezag, omgang en informatie;
- De keuze van de achternaam;
- Klachtenregeling vergunninghouders interlandelijke adoptie.

De afdeling Adoptievoorzieningen van Fiom geeft informatie, advies en ondersteuning aan adoptieouders, geadopteerden, leerkrachten en andere professionals. Meer informatie over adoptie en de ontwikkeling en opvoeding van adoptiekinderen vind je op onze website.

Persoonlijk advies

Heb je vragen of zorgen over de ontwikkeling of opvoeding van je adoptiekind? Of wil je gewoon eens van gedachten wisselen met een adoptiedeskundigen? Neem dan contact met ons op via 030-233 03 40 (keuze 3). Wij zijn bereikbaar van maandag tot en met donderdag van 9.30 - 12.30 uur. Je kan ook je vraag mailen naar nazorgadoptie@fiom.nl.

Voor meer informatie of collegiale consultatie:

Fiom Adoptievoorzieningen

De Bouw 93
3991 SZ, Houten
Telefoon: 030- 233 03 40
info@fiom.nl
www.fiom.nl

omdat je er niet alleen voor staat

Overzicht vergunninghouders en belangenverenigingen voor adoptieouders

Vergunninghouders

Vergunninghouders zijn de organisaties die een vergunning hebben van het ministerie van Justitie en Veiligheid om te bemiddelen bij interlandelijke adoptie.

Stichting Meiling

Postbus 7, 3465 ZG Driebruggen
tel. 06-13155727 (ma t/m vr 09.00 – 12.00 uur)
e-mail kantoor@meiling.nl
[Website](#)

Nederlandse Adoptie Stichting

Leeuweringerstraat 57-59
3421 AB Oudewater
tel. 0348 – 564 762 (zie website voor bereikbaarheid)
e-mail info@nederlandseadoptiestichting.nl
[Website](#)

Stichting Wereldkinderen

Regulusweg 11, 2516 AC Den Haag
tel. 070 – 350 66 99 (ma t/m vr 09.00 – 12.00 uur)
e-mail info@wereldkinderen.nl
[Website](#)

Adoptiestichting A New Way

Postbus 1573, 6501 BN Nijmegen – Passage Molenpoort
Tel. 06 – 14 88 88 84 (ma t/m vr 09.30 – 16.00 uur)
e-mail info@aneway.nl
[Website](#)

Adoptieouderverenigingen

Algemene verenigingen

AdoptieOudersOverleg (AOO)

Informeel samenwerkingsverband van adoptieouderverenigingen. Zij behartigt de gezamenlijke belangen van haar leden en draagt gezamenlijke standpunten uit.

e-mail info@aoa.nl

[Website](#)

AVGG, Adoptievereniging Gereformeerde Gezindte

tel. 078 - 673 51 09 (na 20 uur)

e-mail info@avgg.nl

[Website](#)

LAVA, Landelijke Vereniging Adoptieouders

Landelijke, onafhankelijke vereniging van en voor adoptieouders. Behartigt de belangen van (aspirant-)adoptieouders.

e-mail info@lava-ouders.nl

[Website](#)

LOGA, Landelijke Oudervereniging Gezinsproblematiek Adoptie

Loga ondersteunt vanuit eigen ervaring gezinnen met adoptieproblematiek.

tel. 0348 - 401 917 of 030 - 293 10 56

e-mail info@logadoptie.nl

[Website](#)

Verenigingen naar land

Auntie

Auntie is een stichting voor adoptiekinderen uit Nigeria. Het initiatief hiervoor is genomen door een aantal adoptieouders.

[Website](#)

Guateniños

Guateniños is een vereniging voor ouders die vanuit Guatemala hebben geadopteerd en de adoptiekinderen zelf.

[Website](#)

Inang Bayan

Inang Bayan is een vereniging voor (gezinnen met) Filippijnse adoptiekinderen.

[Website](#)

PROTEA

Protea is een vereniging voor en door adoptieouders en hun kinderen uit Zuid-Afrika.

[Website](#)

Extra informatie voor alleenzoekers

Definitie alleenzoekers

Onder alleenzoekers wordt verstaan elke aanvraag die op naam van één persoon wordt gedaan. Alleenzoekers zijn alleenstaanden, maar ook partners in een lat-relatie, samenwonenden met of zonder geregistreerd partnerschap en gehuwde zoekers die een aanvraag doen op naam van één van de partners (op het aanvraagformulier: één persoon – gehuwd).

Het is in Nederland wettelijk mogelijk om een adoptieprocedure te starten als individuele aanvrager. Bemiddelingsmogelijkheden zijn echter afhankelijk van de eisen die een land stelt én de inhoud van het gezinsrapport.

Wettelijk kader

Een aanvrager mag op het moment van de aanvraag nog geen 46 jaar zijn. Ben je ouder dan 46? Dan kun je je beroepen op bijzondere omstandigheden.

Voor de eventuele partner van de alleenzoekers gelden geen wettelijke leeftijdsriteria. Wel wordt de partner in de gehele procedure meegenomen. De partner dient de voorlichting te volgen en wordt betrokken in het gezinsonderzoek. De leeftijd van de partner speelt dus wel een rol bij het bepalen van de geschiktheid om te adopteren. Ook wordt de partner gevraagd een gezondheidsverklaring af te geven en zal de Raad ook voor de partner een uittreksel opvragen uit het Justitieel Documentatie Register. Daarnaast wordt door sommige landen van herkomst of vergunninghouders eisen gesteld aan de leeftijden van beide partners, ongeacht of het om een gezamenlijke of een alleenzoekersaanvraag gaat.

Positie partner

In geval van een alleenzoekersaanvraag krijgt alleen de adopterende ouder het gezag over het kind, kan het kind haar/zijn naam krijgen en kunnen ouder en kind van elkaar erven. Deze band ontstaat niet automatisch met de eventuele partner.

Het is mogelijk om partneradoptie aan te vragen als de partner het kind één jaar verzorgd heeft en gedurende ten minste drie jaar met de adopterende ouder heeft samengeleefd. Adoptieouder en partner kunnen ook gezamenlijk gezag aanvragen. Meer informatie hierover kun je vinden op de website van de overheid, www.Rijksoverheid.nl.

Mogelijkheden

Per land zijn de mogelijkheden voor alleenzoekers verschillend. De meest actuele stand van zaken vind je op de websites van de diverse vergunninghouders.

Vragen?

Heb je nog vragen? Je kan ons bellen op 030-2330 340 (maandag t/m vrijdag van 9.00 – 17.00 uur).

Aanvraag ter verkrijging van toestemming tot opnemng ter adoptie van een buitenlands kind

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Centrale Autoriteit Internationale Kinderaangelegenheden
Adoptievoorzieningen
De Bouw 93
3991 SZ Houten
Tel: (030) 233 03 40

Let op! Lees eerst de toelichting op de achterzijde

Gegevens van burgerlijke staat

De aanvraag wordt ingediend door:

☐ Gehuwden tezamen	Huwelijksdatum/...../.....	BJA
☐ Eén persoon	☐ ongehuwd en alleenstaand	(niet invullen)
	☐ ongehuwd met een LAT relatie	
	☐ ongehuwd en samenwonend/geregistreerd partnerschap	
	☐ gehuwd, huwelijksdatum/...../.....	

1. Persoonlijke gegevens aanvrager:

Achternaam (evt. meisjesnaam) Geslacht: Man Vrouw

Volledige voornamen

Nationaliteit

Indien u niet de NL nationaliteit heeft, heeft u een verblijfsvergunning?.....

En zo ja, tot wanneer is deze vergunning geldig?.....

Aanvrager spreekt Nederlands: JA / NEE

Oorspronkelijke geboorteplaats..... Geboortedatum.....

Beroep Tel. werk of 06.....

Emailadres

Heeft u in het verleden (vanaf 18 jaar) langer dan een jaar uw gewone verblijfplaats in het buitenland gehad?

Zo ja, waar en wanneer?.....

Heeft u al eerder een aanvraag gedaan? Nee Ja, nl. onder BKA-nummer(s)

2. Persoonlijke gegevens echtgeno(o)t(e) of partner:

Achternaam (evt. meisjesnaam) Geslacht: Man Vrouw

Volledige voornamen

Nationaliteit

Indien u niet de NL nationaliteit heeft, heeft u een verblijfsvergunning?.....

En zo ja, tot wanneer is deze vergunning geldig?.....

Echtgeno(o)t(e) of partner spreekt Nederlands: JA/NEE

Oorspronkelijke geboorteplaats..... Geboortedatum.....

Beroep Tel. werk of 06.....

Emailadres

Heeft u in het verleden (vanaf 18 jaar) langer dan een jaar uw gewone verblijfplaats in het buitenland gehad?

Zo ja, waar en wanneer?.....

Heeft u al eerder een aanvraag gedaan? Nee Ja, nl. onder BKA-nummer(s)

3. Adresgegevens aanvrager(s):

Straat en huisnummer

Postcode en woonplaatsTel. privé.....

Adresgegevens partner indien anders dan van aanvrager:

Straat en huisnummer

Postcode en woonplaatsTel. privé

Achter- en voorna(a)m(en) van eventueel in uw gezin aanwezige kinderen	J/M	Geboortedatum	Geboorteland	Datum opnemng in uw gezin (aankomst in Nederland)
--	-----	---------------	--------------	---

1. / / / /

2. / / / /

3. / / / /

Verklaring en ondertekening

Ondergetekenden verklaren hierbij dat zij een ter adoptie op te nemen kind de gangbare medische behandelingen van zowel preventieve als curatieve aard (zoals bloedtransfusies, inentingen conform het inentingsprogramma van de GGD), zullen laten ondergaan, welke van levensbelang voor het kind zijn. Tevens verklaren zij zich hierbij akkoord met het opvragen van informatie uit het Centraal Justitieel Documentatie Register door de Raad voor de Kinderbescherming ten behoeve van het gezinsonderzoek. Tot slot verklaren ondergetekenden door het ondertekenen van dit aanvraagformulier kennis te hebben genomen van de Werkwijze Adoptievoorzieningen zoals hierna is weergegeven. De bovenstaande vragen zijn naar waarheid ingevuld.

Plaats en datum

Plaats en datum

Handtekening aanvrager

Handtekening echtgeno(o)t(e) of partner

.....

.....

TOELICHTING

U kunt met dit formulier een aanvraag ter verkrijging van een beginseltoestemming voor het opnemen van een buitenlands kind ter adoptie in uw gezin indienen. Elke andere vorm van aanvraag kan niet worden geaccepteerd. U wordt verzocht dit formulier met blokletters in te vullen en de verklaring te ondertekenen. De leeftijdseisen, andere voorwaarden en verdere informatie kunt u vinden in de brochure "Een kind adopteren". U kunt deze brochure downloaden op www.adoptie.nl of opvragen bij Adoptievoorzieningen.

Burgerlijke staat

Een aanvraag kan worden ingediend door:

- **gehuwden tezamen**; dan wel
- **één persoon**, of deze nu alleenstaand is, samenwonend of gehuwd is, dan wel een geregistreerd partnerschap is aangegaan of een LAT relatie heeft. Graag op de voorzijde van dit formulier duidelijk uw situatie aangeven. Het formulier dient door (beide) aanvrager(s) en eventuele partner ingevuld en ondertekend te worden.

Aanvrager en partner spreken Nederlands

U én uw partner moeten de Nederlandse taal voldoende beheersen om de verstrekte informatie te kunnen lezen, aan een groepsgesprek over adoptie te kunnen deelnemen en uw verzoek om adoptie te kunnen motiveren bij de Raad voor de Kinderbescherming. Meer informatie

Eventuele opmerkingen die voor de aanvraag van belang kunnen zijn. U hoeft geen motivatie voor uw verzoek om te mogen adopteren op te geven.

.....
.....
.....
.....

over de voorlichting en het raadsonderzoek voor anderstaligen vindt u op onze website: www.adoptie.nl.

Wijzigingen en life-events altijd melden

Wanneer uw relatie of uw gezinssituatie zich wijzigt dient u dit onmiddellijk door te geven aan Adoptievoorzieningen. Afhankelijk van de fase waarin uw aanvraag tot adoptie zich bevindt zal een wijziging in de gezinssituatie consequenties hebben voor de voorlichting (zo moet bijvoorbeeld een eventuele nieuwe partner ook de voorlichting volgen), het gezinsonderzoek of het gezinsrapport waarmee bemiddeld wordt. De landen waar de kinderen vandaan komen eisen van Nederland dat het gezinsrapport over de aspirant- adoptieouders de actuele stand van zaken over het gezin weergeeft zodat de matching van een kind met zijn/haar nieuwe ouder(s) op de juiste gronden kan plaatsvinden.

Oorspronkelijke geboorteplaats

Graag de plaatsnaam vermelden die de gemeente droeg ten tijde van uw geboorte, dus de naam van vóór een eventuele gemeentelijke herinrichting.

Bij eventuele vragen bij het invullen van dit formulier kunt u contact opnemen met Adoptievoorzieningen, telefoon (030) 233 0340, op werkdagen bereikbaar tussen 9.00 en 14.00 uur.

U kunt het formulier terugsturen aan: Adoptievoorzieningen, De Bouw 93, 3991 SZ Houten.